HAYAT KURTARIR SINAV KONUSU

ÜNİTE 7

Kanamalarda İlk Yardım

Kanama türleri, doğrudan bası, basınçlı bandaj, turnike, iç kanama, uzuv kopması, saplanan cisim, burun ve kulak kanaması

Okuma süresi: **12 dakika**

BU ÜNİTEDE

Ciddi kanama birkaç dakikada ölüme yol açabilir. Kanamayı en hızlı ve doğru şekilde durdurmayı öğreneceğiz.

7.1 · TANIM

Kanama ve türleri

Kanama, damar bütünlüğünün bozulmasıyla kanın damar dışına (vücut içine veya dışına) akmasıdır. 70 kg bir kişide 5-6 litre kan bulunur; hızla kaybedilen **1 litre** şok ve ölüme yol açabilir.

Damar	Kanamanın özelliği
Atar damar	Açık renkli, kalp atımıyla **fışkırır**; en tehlikelisi
Toplar damar	Koyu renkli, yavaş ve tekdüze akar
Kılcal damar	Sızıntı şeklinde; en yaygın, genellikle ciddi değil

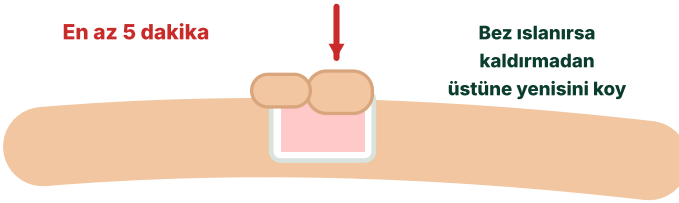
7.2 · DIŞ KANAMA

Doğrudan bası

- Kişi sakinleştirilir, düz zemine sırtüstü yatırılır; takıları çıkarılır.
- Durdurulamayan ciddi kanamada hemen **112** aranır.
- Yaraya temiz bir bezle **en az 5 dakika doğrudan bası yapılır**.
- Bez ıslanırsa **kaldırılmaz**, üstüne ikinci bez konarak basıya devam edilir.
- 10 dakikada durmazsa bez eklenip daha geniş alana daha sıkı bastırılır.
- Bası sabit tutmak için **basınçlı bandaj** yapılır; dolaşımı kesecek kadar sıkılmaz.

⚠ DİKKAT EDİN

Bandajın çok sıkı olduğunu gösteren işaretler: artan ağrı, uyuşma, karıncalanma, renk değişikliği.

7.3 · TURNİKE

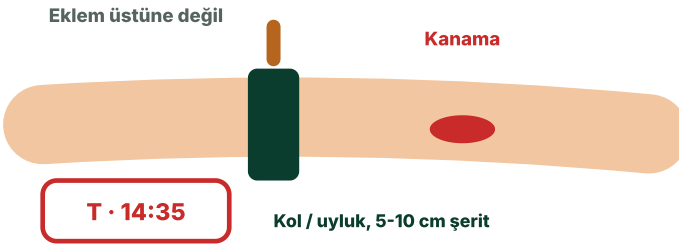
Son çare

Doğrudan bası ve basınçlı bandajla durmayan, hayatı tehdit eden **kol ve bacak** kanamalarında; uzuv kopmasında ya da çok sayıda yaralı varsa turnike uygulanır.

- En az **5-10 cm** genişlikte, esnemeyen kumaş kullanılır; ip ve tel kullanılmaz.
- **Kol ve uyluk** gibi **tek kemikli bölgeye**, kanamaya en yakın sağlam cilde uygulanır; eklem üstüne uygulanmaz.
- Kanama durana kadar sıkılır; üstü örtülmez, **uygulama saati** yazılır.
- Sağlık ekibi gelene kadar gevşetilmez.

📌 SINAVDA SORULUR

Ön kola ve bacağa (diz altı) turnike uygulanmaz; yalnızca kopmuş uzuvlarda uygulanabilir.

7.4 · İÇ KANAMA

Görünmeyen tehlike

Kanın vücut içinde (kafatası, göğüs, karın) kaldığı kanamadır; trafik kazası, düşme, delici yaralanmalarda görülebilir.

Ağız, burun, kulaktan kan | **Hızlı solunum ve nabız**

Soğuk, soluk, nemli cilt | **Karında şişlik, ağrı**

Huzursuzluk, uyku hâli

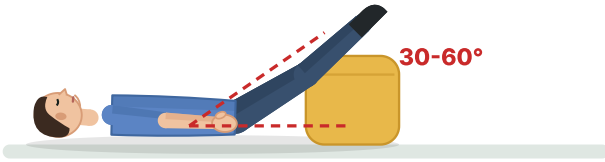
- 112 aranır, kişi sırtüstü yatırılır, hareket ettirilmez, üstü örtülür.
- Çoklu yaralanma, kalça ve bacak yaralanması yoksa **şok pozisyonu** verilir.
- Ağızdan kan geliyor ya da kusuyorsa düz şekilde yan çevrilir.

⛔ HAYATİ KURAL

İç kanamada **yiyecek ve içecek verilmez**. Bilinç ve yaşam bulguları 2-3 dakikada bir kontrol edilir.

Şok pozisyonu

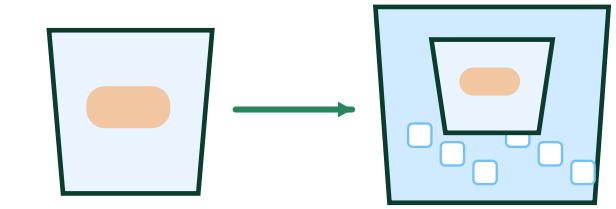
Bacaklar yukarıda, üstü örtülü

7.5 · UZUV KOPMASI

Kopan parçayı korumak

- Yaralının kanaması bası, gerekirse turnikeyle durdurulur.
- Kopan parça **yıkanmaz, ıslatılmaz**; temiz bir beze sarılıp su geçirmez torbaya konur.
- Bu torba, **1 ölçek su ve 2 ölçek buz** bulunan ikinci torbaya konur; parça buza doğrudan değmez.
- Torbaya yaralının adı yazılır, yaralıyla aynı araçta en geç **6 saat** içinde sağlık kuruluşuna ulaştırılır.
- Uzuv tam kopmamışsa aradaki yapılar **kesilmez**.

1. Temiz beze sar, torbaya koy
2. 1 ölçek su + 2 ölçek buz

En geç 6 saat · torbaya yaralının adı yazılır

7.6 · SAPLANAN CİSİM

Çıkarmayın, sabitleyin

Yaraya saplanan cisim **kesinlikle çıkarılmaz**; çıkarmak dokulara zarar verir ve kanamayı artırır. Cismin çevresine gazlı bez ya da rulo sargı yerleştirilip bastırmadan bandaj yapılır.

Burun kanaması

- Kişi oturtulur, başı **hafifçe öne** eğilir; ağızdan nefes alması söylenir.
- Burun kanatları **10-15 dakika** sıkılır; konuşma, yutma ve tükürmeden kaçınılır.
- 15 dakikadan sonra durmazsa 112 aranır.

7.7 · KULAK VE KORUNMA

Kulak kanaması ve hijyen

Kulaktan gelen kanlı sıvı **ciddi kafa yaralanmasının** işareti olabilir. Kulak tıkanmadan temiz bezle kapatılır; bilinci kapalı, omurga yaralanması olmayan kişi kanayan kulağının üzerine yatırılır, 112 aranır.

AKILDA TUTUN

Kanla çıplak elle temas edilmez; eldiven ya da temiz poşet kullanılır. Durumu iyiyse yaraya kişinin kendisinin bastırması sağlanır. Müdahale öncesi ve sonrası eller yıkanır.

SIRADAKİ ADIM

Çalışmaya devam edin

📚 İlk Yardım Dijital Eğitim Kitabı
Diğer ünitelere geçmek için dokunun

YENİ ÜMİT İLK YARDIM EĞİTİM MERKEZİ

📍 Mareşal Çakmak, Bağcılar Cd. No:114 D:B, 34160 Güngören/İstanbul

📞 **(0212) 642 44 99**

💬 WhatsApp: **+90 546 549 40 77**

SOSYAL MEDYA HESAPLARIMIZ

📘 **facebook.com/ilkyardimegiticiegitimi**

📸 **instagram.com/yeniumitilkyardim**

EĞİTMEN NOTU

Bu üniteyi tamamladınız. Kırmızı “Hayati Kural” kutularını bir kez daha okuyun; bir hayat kurtarmanız gerektiğinde aklınıza ilk gelecek olanlar onlardır. Sonra ünite testini çözün.